

یکصد موضوع از

قرآن کریم

علیرضا زکی زاده رنانی

انتشارات پرتو خورشید

نشانی: قم - خیابان شهید محمد منتظری، کوچه ۸، پلاک ۸
ص پ ۳۷۱۸۵/۵۵۷ - تلفکس: ۷۷۲۲۹۸۲ (۰۲۵۱) - همراه: ۰۹۱۲۱۵۳۸۸۰۸

یکصد موضوع از

قرآن کریم

- ناشر: انتشارات پرتو خورشید
- مؤلف: علیرضا زکی زاده رنانی
- طراح جلد و صفحه‌آرا: مرتضی فتح‌اللهی
- لیتوگرافی: نویس
- چاپ: کوثر
- نوبت چاپ: اول / بهار ۱۳۸۷
- شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
- بها: ۲۰۰۰ تومان
- کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۴۳-۳۷-۷

مراکز پخش

فروشگاه اینترنتی کتاب:

www.p-khorshid.ir

پخش کتاب دریای دانش:

تهران: خ انقلاب، خ فخر رازی، کوی فاتحی داریان، پلاک ۳۹

تلفن: ۷-۶۶۹۷۷۹۶۴ (۰۲۱) همراه: ۰۹۱۲۱۷۲۵۸۰۰

فهرست مطالب

- پیش‌گفتار ۱۱
- بخش اول: نبوت و امامت ۱۵
- مقام حضرت ابراهیم علیه السلام در قرآن ۱۵
- مقام حضرت موسی علیه السلام در قرآن ۱۹
- چهار سفر حضرت موسی علیه السلام ۱۹
- مقام رسول خدا صلی الله علیه و آله در قرآن ۲۰
- امامت در قرآن ۲۷
- صاحبان امر ۲۸
- خاصیت امر ۲۹
- تعلیمات ویژه الهی ۳۰
- بخش دوم: معاد ۳۲
- برخی ویژگیهای روز جزا ۳۲

- ۳۴ حساب در روز قیامت
- ۳۶ سختی عذاب آخرت
- ۳۷ گواهان قیامت
- ۳۹ حیات برزخی در قرآن
- ۴۳ اسباب ورود به بهشت از دیدگاه قرآن
- ۴۹ ● بخش سوم: اخلاق
- ۴۹ □ الف: فضائل اخلاقی
- ۴۹ محبوبین خداوند در قرآن
- ۴۹ ۱. مُحْسِنین
- ۵۲ مصادیق احسان
- ۵۲ ۲. توبه کنندگان
- ۵۶ ۳. متطهرین (پاکان)
- ۵۶ چیزهای مقابل طهارت
- ۵۸ راههای تطهیر
- ۵۹ آثار تطهیر
- ۵۹ ۴. متقین (پرهیزکاران)
- ۶۰ عوامل موجب تحصیل تقوا
- ۶۱ آثار تقوا
- ۶۵ فضائل و کمالات متقی
- ۶۹ ۵. صابران
- ۶۹ موارد صبر
- ۷۱ آثار صبر

۷۴ ۶. متوکلین (توکل کنندگان)
۷۴ چرا باید بر خداوند توکل نمود؟
۷۶ سه مقدمه تحصیل توکل
۷۶ برنامه‌های متوکلان
۷۷ آثار توکل
۷۸ ۷. مجاهدین در راه خدا
۷۸ با چه کسانی باید جنگید؟
۷۹ هدف از جهاد با دشمن
۸۰ وظیفه اهل جهاد
۸۱ آثار جهاد
۸۳ اولوالالباب
۸۳ ۱. منابع فهم اولوالالباب
۹۵ ۲. اولوالالباب و قصه
۹۶ آثار قصه
۹۷ ۳. اولوالالباب و ذکر الهی
۱۰۰ آرامش
۱۰۰ ۱. وسایل آرامش
۱۰۱ ۲. عوامل آرامش
۱۰۵ یاد نعمت‌های ویژه
۱۰۶ نعمت در قرآن
۱۰۸ نظر در آئینه قرآن
۱۰۹ دستورات بعد از غذا خوردن

- ۱۱۱ اوصاف هدایت یافتگان
- ۱۱۲ عهد و پیمان در قرآن کریم
- ۱۱۴ توجه به هدف آفرینش
- ۱۱۵ ادب در گفتگو
- ۱۱۷ چه کسانی رستگارانند؟
- ۱۱۹ □ ب: رذایل اخلاقی
- ۱۱۹ اقسام شرک
- ۱۱۹ ۱. شرک جلی
- ۱۱۹ الف. شرک در خلقت
- ۱۲۰ ب. شرک در تدبیر عالم
- ۱۲۰ ج. شرک در عبادت
- ۱۲۱ ۲. شرک خفی
- ۱۲۱ انواع ظلم و ستم از دیدگاه قرآن
- ۱۲۲ الف. خصوصیات ظالمین در قرآن
- ۱۲۵ ب. نتایج و آثار ظلم ستیزی
- ۱۲۸ استکبار و مستکبر
- ۱۳۱ لعن شدگان در قرآن
- ۱۳۴ مسخره و استهزای دیگران
- ۱۳۴ الف. ریشه‌های مسخره کردن
- ۱۳۶ ب. عواقب مسخره کردن
- ۱۳۶ فاسق کیست؟
- ۱۳۹ دنیا پرستی

- پیامهای نادانی ۱۴۱
- گمراهی و انحراف ۱۴۴
- نسیان و غفلت ۱۴۵
- موارد فراموشی انسان ۱۴۶
- زیانکاران ۱۴۷
- بخش چهارم: معنا و مصادیق مفاهیم ۱۴۹
- معانی قضاء در قرآن ۱۴۹
- معانی کفر در قرآن ۱۵۲
۱. کفر انکار (انکار حق تعالی) که بر دو قسم است ۱۵۲
- الف. انکار بدون معرفت ۱۵۲
- ب. انکار از روی معرفت ۱۵۳
۲. کفران (و ناسپاسی) نعمت ۱۵۳
۳. ترک اوامر خدا ۱۵۴
۴. کفر (به معنای) براءت و بیزاری جستن ۱۵۴
- معانی دین در قرآن ۱۵۵
- معانی روح در قرآن ۱۵۶
- معانی قلب در قرآن ۱۵۷
- تفاوت قلب مؤمن با قلب غیر مؤمن ۱۵۷
- نشانه‌های مؤمنین ۱۶۱
- الف. مؤمن مخلص ۱۶۱
- ب. مؤمن مشرک ۱۶۳
- مصادیق سماء در قرآن ۱۶۴

- ۱۶۵ مصادیق رحمت در قرآن
- ۱۶۶ عوامل رحمت الهی
- ۱۶۸ گستردگی رحمت الهی
- ۱۶۹ مصادیق نور در قرآن
- ۱۷۰ آتش در قرآن
- ۱۷۱ مراحل حیات
- ۱۷۳ ● بخش پنجم: گوناگون
- ۱۷۳ مسجد از دیدگاه قرآن
- ۱۷۶ ویژگیهای کعبه (مسجد الحرام)
- ۱۸۰ ازدیاد در قرآن
- ۱۸۱ عزت و ذلت در قرآن
- ۱۸۵ توطئه‌های دشمن در قرآن
- ۱۸۶ اقسام سؤال در قرآن
- ۱۸۸ محبت ممدوح و مذموم
- ۱۹۱ موارد قول در قرآن
- ۱۹۴ شیطان و مردم
- ۱۹۵ انتقادهای قرآن
- ۱۹۶ ارتباطاتی که خداوند امر فرموده
- ۱۹۷ ارتباط ملانکه با انسان
- ۱۹۹ کتابنامه

پیش‌گفتار

حمد و سپاس خدایی که قرآن را بر بهترین بنده‌اش، محمد مصطفی ﷺ نازل کرد^۱ و آن را با خیر و برکت قرار داد، تا:

در آیاتش تدبیر نمایند؛ صاحبان خرد متذکر آن شوند؛ و مردم را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج سازد.^۲

آری، واژه قرآن دلرباست و محتوای آن بسی دلرباتر و حیرت‌انگیزتر است.

قرآن کتابی است که: بهترین سخن الهی در آن جای دارد؛^۳ موعظه (و پند) الهی در آن نهفته است؛^۴ و هیچ باطلی هرگز در آن راه پیدا

۱. سوره کهف، آیه ۱: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا؛ حمد و ستایش برای خداست که بر بنده‌اش کتاب را نازل کرد و برایش کجی قرار نداد».

۲. سوره ص، آیه ۲۹: «كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ؛ کتابی است با خیر و برکت، آن را به تو نازل کردیم، تا آیاتش را تدبیر کنند و صاحبان خرد متذکر آن باشند».

۳. سوره ابراهیم، آیه ۱: «كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ؛ کتابی است که آن را به تو نازل کردیم، تا مردم را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج سازی».

۴. سوره زمر، آیه ۲۳: «اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ؛ خدا قرآن را فرستاد که بهترین سخن است».

۵. سوره بونس، آیه ۵۷: «قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ؛ از جانب پروردگارتان (کتابی که در آن) پند و اندرز، برای شما آمده».

نمی‌کند؛^۱ و نوری است که: هرگز خاموش نمی‌شود؛
 و لذا اطراف خود را نیز نورانی می‌نماید. اگر در دلی جای گیرد،
 ظلمت‌کده دل را تبدیل به دریایی از نور می‌کند که دیگر فقط باید در آن
 غواصی نمود؛ و لذاست که حافظان قرآن حقایق قرآن را بهتر درک
 می‌کنند چرا که وجودشان نورانی و حقایقی ناگفتنی در وجودشان راه
 یافته است.

شاید این تعبیر درست نباشد، ولیکن می‌تواند مراد اصلی نگارنده را
 بیان نماید: قرآن کریم مانند یک نوار و فیلمی است که تا آن را درون
 دستگاه اصلی‌اش نگذاریم از محتوای آن خبردار نشوی؛ قرآن نیز چنین
 است، تا آن را در ظرف وجودی دلت قرار ندهی از محتوای آن اطلاعی
 نیابی و لذاست که می‌فرماید: «لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ»؛^۲ آن را جز پاکان لمس
 نکنند (و از حقایق آن آگاه نشوند).

در این راستا، این بنده ناچیز یکصد موضوع قرآنی را تنظیم نموده و
 آن را به سروران عزیز روحانی و دیگر عزیزان در امر تبلیغ تقدیم
 می‌نمایم.

در پایان چند نکته را متذکر می‌شوم که:

۱. موضوعات ارائه شده از چند طریق مطرح گردیده است:

- بخشی از آن، مباحث حجت‌الاسلام معمار منتظرین در استان

اصفهان می‌باشد.

۱. سوره فصلت، آیه ۴۲: «لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ؛ هرگز باطل از پیش و پس (گذشته
 و آینده) در تان راه پیدا نمی‌کند».

۲. روایت امام علی علیه السلام: «وَيَنْخُرُّ لَأَيْدِي كُلِّ قُرْآنِيٍّ؛ قرآن دریایی است که کسی به عمق آن نخواهد رسید».

۳. سوره واقعه، آیه ۷۹.

- بخش دیگر موضوعاتی است که از کتب: تفسیر نور حجت الاسلام اقرائتی و کتاب تفسیر قرآن، جزوات ستاد تفسیر مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، گردآوری شده است.

- بخشی نیز موضوعاتی است که نگارنده با تحقیق در مورد آن در لابه لای کتب خود بدان پرداخته و اشاره نموده‌ام.

۲. در استفاده بهتر از آیات، ترجمه آن نیز ذکر شده است.

۳. در هر بخشی به چند نمونه از آیات اکتفا نموده و جمع آوری کامل صورت پذیرفته است.

۴. در ترجمه آیات: از ترجمه حضرت آیت الله مکارم شیرازی و ترجمه گروهی قرآن کریم از اساتید حوزه و دانشگاه (دکتر محمد علی رضایی اصفهانی - حسین شیرافکن - غلامعلی همایی - محسن اسماعیلی - محمد امینی) استفاده گردیده است.

امیدوارم خدای متعال این خدمت علمی و قرآنی را از همه ما بپذیرد و در پرتو خدمت به قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام آن را پاداش نیک عطا فرماید.

والحمد لله رب العالمین

علیرضا زکی زاده رنانی

قم المقدسه - تابستان ۱۳۸۵